Тӧрја нумерлӧн donыс 5 ур

Ставмувывса пролетаріјјас, ӧтувтчӧј

ЛУГЫСЛУ
«СВЕТЛЫЙ ПУТЬ»

ВКП(б) Комі Обкомлӧн, Комі Авт. Обл. Исполкомлӧн da Обпрофсоветлӧн газет

ГАЗЕТЛӦН dОНЫС:

	1 тӧл.	6 тӧл.	Во
Учреждеӈӈӧјаслы da організатсијајаслы . .	1—25	7—50	15 ш.
Гражданалы	65	3—75	7—50

Јуӧртасыс donыс 30 ур посӈі гіжӧda строкаыс
Газетсӧ поӈӧ суӧдны Редактсијаыс вескыda, лібӧ пісмӧ новлӧдлысјас пыр.

РЕdАКТСІЈАЛӦН АdРЕС:
СЫКТЫВКАР, Вadорвыв уліч, 41 № 41
Телефон 50 № г. Сыктывкар, Набережная,

Гіжӧdјас газетӧ колӧ гіжны ӧтар лыстбокас, мічаа. Кырымавтӧм гіжӧdјас оз відласны.

ПЕТӦ 12-d ВО,
быd лун, субботајасӧ da праӈник мӧd лунјасӧ кынӧ.

№ 218 (2255) | Вылӈун, нојабр 11 лун, 1929 во. | № 218 (2255)

Гырыс восковјасӧн мі мунам сотсіалізмӧ.

Сӧвет Сојуз пӧрӧ металла, автомобіла, трактора государствоӧ.

Локтан тулыс мујас вылын пондасны уждавны 60.000 трактор, во бӧрын—100.000 трактор кык во бӧрын—250.000 трактор. Локтан воӧ совхозјаслӧн da колхозјаслӧн лоӧ вузӧс ӈаӈ 400.000,000 пудјыс унждык.

Сталӥн јортлӧн радіоӧн ыстӧм статьа.

Ыждыd переломнӧј во.

Колан во вӧліс ыждыd переломнӧј воӧн сотсіалізм стрӧітан фронтјасын. Переломыс муніс і мунӧ капіталізм елементјас вылӧ сотсіалізмлӧн тӧждыстӧг наступајтӧмӧн. Наступленӈӧыс мијанлы сетіс ошјысан торјас сотсіалізм течан, овмӧс вылмӧdан medколан інјасас. Таыс тыdалӧ—НЕП заводітчан kadса бӧрынтчӧмсӧ партіја кужіс бура использујтны, medым воӧdас вӧчны перелом da бостчыны капіталістическӧј елементјас вылӧ чорыda наступајтны. НЕП муӧм јылыс Лӧӈін шулывліс: **«Ӧні мі бӧрынтчам, но бӧрынтчам сіјӧн, medым вын чукӧрмӧм бӧрын јонждыка четчыштны воӧдӧ. Сӧмын тајӧ условіјеӧн мі бӧрынтчім выл економіка, політіка востігӧн, medым бӧрынтчылӧм бӧрын чорыдждыка бостчыны воӧдӧ наступајтны».** (Лӧӈін, XVIII том, II ч. 103 л. б.).

Колан волӧн ітогјас вісталӧны—партіја олӧмӧ пӧртӧ Лӧӈінлыс тајӧ індӧdсӧ. Бостам-кӧ колӧм волыс ітогјас овмӧс кыпӧdӧм боксаӈ, мі вермам вајӧdны da петкӧdлыны успехјассӧ кујім medыждторјын.

Уждӧн производітельност.

Колан воса строітельствоӧн medса тӧdчана фактыс лоі—уждыс производітельност лептӧмын перелом вермім вӧчны. **Сіјӧ переломсӧ лӧсӧdіс уна мілӧона робочӧј класслӧн уж dінӧ інітсіатіва кыпалӧм, уждавны ентузіазмӧн бостчӧм.** Тајӧ мијан первој da medыждыд ошјысантор колан воса уждыс.

Уждавны сӧлӧмсаӈ кутчісӧм муніс кујім туј вісӧd: а) бјурократјаскӧd аскрітіка пыр тышкасӧмӧн, ӧd бјурократізмыd ӡугӧ уждыс војтырлыс інітсіатівасӧ, оз сет кыпӧdны ентузіазм уждавны б) уждыс пышјалысјаскӧd, прогульщікјаскӧd, уждыс dістсіпліна торкалысјаскӧd тышкасӧмӧн, сотсіалістическӧј орdјысӧм пыр, da в) производство радејттӧмкӧd, производство вылӧ кӧдыd солӧмӧн вісӧdмкӧd тышкасӧмӧн. Сіјӧн мијан уждыс производітельност кыпӧdӧмын ем зев гырыс dостіжеӈӈӧјас, быd СССР-са пелӧсын уна мілӧона робочӧј класс топыda бостчіс сотсіалізм течан ужӧ. Тајӧ dостіжӧӈӈӧыслӧн значеӈӈӧыс вывті ыждыd, ӧd сотсіалізм течны оз поӈ мӧвпавны уждыс производітельност кыпӧdтӧг, а уждыс производітельност вермас кыпӧdны сӧмын робочӧј класслӧн інітсіатіва ентузіазмӧн уждалӧм. „Уждӧн производітельност,—шуӧ Лӧӈін,—medса важнӧј, medса колана сотсіалізм течігӧн. Капіталізм лӧсӧdіс уждыс сещӧм производітельност, кущӧм ез вермыв лоны феодалізм ыржі, сотсіалізм вермас капіталізмӧс уждыс производітельност адзывтӧм вылӧ кыпӧdӧмӧн.“ (XVI том 254 л. б.). **„Мијанлы колӧ лӧсӧdны аслыным ставнымлы уждавны ентузіазм, уждавны чорыd вӧла, упорство,** сы сајын робочӧјјасӧс da крестанаӧс ӧdјӧждыка снабжајтӧм, јӧз кост овмӧс бостчӧdӧм“ (XX том, II ч. 433 л. б.), Тащӧм могјас пуктіс Лӧӈін мијан партіја воӈын. Колӧм во петкӧdліс тајӧ могсӧ олӧмӧ бура пӧртӧм, тујвывсыс торкалан торјассӧ вешталіг тыр. Тащӧм мијан medвоӧда ошјысанторным.

Промышленност стрӧітӧм.

Medвоӧда dостіжӧӈӈӧыскӧd топыda јітчӧма мӧd dостіжӧӈӈӧыс. Мӧd dостіжеӈӈӧным лоӧ, мі колӧм воӧ вермімӧ (кужімӧ) бура лӧсӧdны капітал чукӧртӧм вылӧ гырыс промышленност стрӧітӧм вылӧ, ӧdӡӧdім ӧdсӧ паскӧdны гырыс машина вӧчыс промышленност da **лӧсӧdім СССР-ӧс металлическӧј государствоӧ пӧртны условіјӧјас.** Тајӧ мијан мӧd medса колан dостіжеӈӈӧ колан воса уждыс.

Лӧгкӧј промышленностын сӧкыdторјас абу уна. Мі сіјӧс лӧсӧdім во кыккујім сајын-ӈін. Тажолӧј індустріјатӧ лӧсӧdны сӧкыdждык da коланаждык. Сӧкыd сіјӧн, індустріјаӧ колӧ суjны вывті уна капітал. Історіја петкӧdлӧ—індустріја лептыны колӧ ыждыd куӡ срока зајомјас. Коланаждык сіјӧн,—гырыс промышленност лӧсӧdтӧг ӈекущӧм промышленност лӧсӧdны оз поӈ, мі огӧ вермӧ СССР індустріалізіруjтны. Мијан ез вӧв da і ӧні абу ӈекущӧм зајом ӈі куӡ строкӧн сӧм уждӧм, сіјӧн мијанлы ӡескыdждык овлӧ гырыс машина вӧчыс промышленносттӧ паскӧdігӧн. Мувыв капіталістјас оз сетны мијанлы куӡ строк кежлӧ зајом, оз уждыны капіталнысӧ, відчысӧны кор мі пондам најӧс копрасӧмӧн корны промышленностын реформа лӧсӧdны.

Мыj-жӧ петкӧdлӧны та боксаӈ колан волӧн ітогјасыс? Колӧм во капіталістјаслыс арталӧмјассӧ, відчысӧмјассӧ посӈіdік торјасӧӡ жугӧdіс. Кӧт капіталістјас нуӧdісны зев тыdалана фінансӧвӧј блокаdа, мі капіталістјаслы копрасны егӧ мунӧ, асланым вынӧн лӧсӧdім капіталјас, пуктімӧ гырыс машина вӧчыс промышленностлы основа. Талы ӧні лоас ескыны medса гырыс піна врагјаслы. **Колӧм вӧӧ мі суjім промышленност стрӧітны капітал і мілӧарd da 600 міл. шајт,** (сетыс 1 мілӧарd da 300 міл. ш. гырыс машина вӧчыс промышленностӧ), **1929-30 воӧ мі суjамӧ-ӈін 3 мілӧарd da 400 міл. шајт,** сетыс 2 мілӧарd da 400 міл. шајт гырыс машина вӧчан промышленностӧ. Кыӡі та бӧрын он кут ескыны мијан ӧdјӧ воӧдӧ мунӧм вылӧ, мијан ӧdӡӧdӧмӧн ӧdјӧ гырыс машина вӧчан промышленност паскӧdӧм вылӧ, ӈӧжјӧ мунан важ ӧdсӧ бӧрӧ колӧм вылӧ? Поӈӧ-ӧ чujмавны, овмӧс кыпӧdан вісӧd воса планлыс шуӧмјассӧ колӧм воӧ панјім-da, ӧd овмӧс кыпӧdан планлӧн med ыждыd (оптімалӧнӧј) варіантыс (kodӧс буржујјас пӧвсыс велӧdчӧм јӧз da Бухарін аслас вескыdвыв кежӧм dругјаскӧd лыddісны фантазіјаӧн) пӧріс med ічӧт (мінімалӧнӧј) варіантӧ?

„Мі тӧdам,—шуліс Лӧӈін,—**Россіјалы спасеӈӈӧыd абу сӧмын крестана овмӧсса бур урожајын,—сіјӧ еща, абу-жӧ сӧмын бур ӈегкӧј промышленностын, kodі сетӧ крестаналы продуктјас,—сіјӧ еща-на жӧ, мијанлы колӧ машина вӧчан індустіја... гырыс машина вӧчан індустріјатӧг мі огӧ вермӧ вӧчны ӈекущӧм промышленност. Сытӧг мі самостојательнӧј государствоӧн колтчыны огӧ вермӧј.** Гырыс машина вӧчан промышленностлы колӧ государствоаӈ сетны капіталјас. Капіталјасыс-кӧ мијан оз сурны, мі секі сотсіалістическӧј государствоӧ воӧdчыны огӧ вермӧј“ (Лӧӈін XVIII том, II ч. 95 л. б.).

Со кыӡі Лӧӈін вісталӧ капітал чукӧртӧм јылыс гырыс машина вӧчан промышленност паскӧdӧм вылӧ. Колан во петкӧdліс—партіја тајӧ могыс сӧкыdторјассӧ вештіс, ез јӧрмы. dерт, оз-на поӈ шуны, мыj промышленност бостчӧdӧмын сесса ӈекущӧм сӧкыd торјас ез-ӈін лоны. Гырыс машина вӧчан промышленност бостчӧdӧмыd абу сӧмын капітал чукӧртӧм сајын. **Сіјӧ нӧшта kadрјас лӧсӧdӧм сајын:** а) сӧветјас ног мӧвпалысјас уна dас сурс техніkјасӧс da спетсіалістјасӧс сотсіалізм течан ужӧ кыскӧм сајын, da ез вылӧ гӧрd техніkјасӧс da спетсіалістјасӧс робочӧј класс пыщкыс лӧсӧdӧм сајын.

Капітал чукӧртан проблемаыскӧ разрешітӧма-ӈін, kadрјас лӧсӧdан проблематӧ разрешітны-на ковмас. Промышленносттӧ техніка боксаӈ вылмӧdан kadад kadрјас лӧсӧdан проблемаыd medыждыd проблема. **„Medыждыd,**—шуӧ Лӧӈін—, **мыj мијанлы оз тырмы,—культурност, уждӧн вескӧdлыны кужӧм. Економіка da політіка боксаӈ НЕП мијанлы ӡікӧӡ сетӧ сотсіалізм нога овмӧслы фундамент лӧсӧdны. Став уждыс „сӧмын“ пролетаріат da сіјӧ авангаrd культурнӧј вынын“** (VIII „Лӧӈінскӧј сборӈік; 68 л. б.). Тајӧ кывјасыс тыdалӧ kadрјас главнӧј вопрос. Культурнӧј вын колӧ вообще, колӧ промышленносттӧ, а medса јона, dерт, вылӧ промышленност течны da промышленностнас вескӧdлыны. Кӧт уна-ӈін ем гырыс dостіжеӈӈӧјас, гырыс машина вӧчан промышленносттлӧн вопрос абу-на помӧдыс разрешітӧма, ӧd kadрјас кузтаыd вопросыd абу разрешітӧма. **Партіјалӧн мог—топыda кутчысны kadрјас лӧсӧdан проблемаӧ, кӧт кыӡ-а вермыны сіјӧс.** Тазі сулалӧ вопрос мӧd dостіжеӈӈӧ кузта.

Віӡму овмӧс стрӧітӧм.

Тані dостіжеӈӈӧјасыс јітчӧны воӡда кык dостіжеӈӈӧјаскӧd. Сорӈі мунӧ вужсаӈыс віӡму овмӧслыс, посӈі крестана овмӧслыс воӡӧ мунан тујсӧ бергӧdӧм јылыс. Віӡму вӧdітӧм колӧм воӧ лоіс бергӧdӧма ӧтувја ужалӧмӧ, посӈі овмӧсјас гырыс овмӧсјасӧ лӧсӧdӧмӧ, машинаа da трактора станцијајас лӧсӧdӧмӧ, колхозјас da ӧтув мувіӡ ужалан артелјас паскӧdӧмӧ. Партіјалӧн тані ошјысанторјыс—партіја вермис подувтас крестанскӧј массасӧ быdса рајонјасӧн важ капіталістическӧј тујсыс бергӧdны сотсіалізм туј вылӧ, зырны сіктса капіталістікјасӧс, а гӧла da шӧркоddема олыс крестанаӧс вооружітны тракторјасӧн da мувіӡ ужалан машинајасӧн, medым најӧс кулак кабала улыс петкӧdны ӧтувјӧн му ужалан туј вылӧ. Партіјалӧн dостіжеӈӈӧ лоі вужсаӈыс бергӧdӧма крестана пыщкӧсас da партіја тујӧ паскыda кыскӧма гӧла da шӧркоddема олыс крестанаӧс, кӧт вӧліс зев сӧкыd, кӧт і кулакјас, попјас быd ногӧн торкасісны, мешајтчісны, а вескыdвыв кежысјас налы-жӧ сылісны. Со кымынкӧ лыdпас:

1928 воӧ совхозјаслӧн вӧлі кӧӡӧма 1 міл. da 425 сурс гектар му, товарнӧј (вузӧс) ӈаӈыс вӧліс 6 міл. тсеӈтӈер (36 міл. пудыс унждык), колхозјаслӧн вӧліс кӧӡӧма 1 міл. da 390 сурс гектар му, вузӧс ӈаӈыс воліс 3 міл. da 500 сурс тсеӈтӈер (20 міл. пудыс унждык). 1929 воӧ совхозјас кӧӡлісны 1 міл. da 816 сурс гектар му, вузӧс ӈаӈыс налӧн вӧліс 8 міл. тсеӈтӈер (47 міл. пуd гӧгӧр), колхозјаслӧн вӧлі кӧӡӧма 4 міл. da 262 сурс гектар му da вузӧс ӈаӈыс вӧлі 13 міл. тсеӈтӈер (78 міл. пуd гӧгӧр). Локтан 1930 воӧ **совхозјас** кӧӡасны 3 міл. da 280 сурс гектар му і вузӧс ӈаӈсӧ сетасны 17 міл. тсеӈтӈер (**110 міл. пуd гӧгӧр**), **колхозјас** кӧӡасны 15 міл. гектар му і вузӧс ӈаӈ сетасны 49 міл. тсеӈтӈер (300 міл. пуd гӧгӧр). Мӧdногӧн-кӧ, **локтан 1930 воӧ колхозјас da совхозјас сетасны 400 міл. пудыс унждык вузӧс ӈаӈ, став вузӧс ӈаӈ dінас сіјӧ лоас 50% унждык.**

Тащӧм ӧdјӧ воӡӧ мунӧм ӧdсӧ оз тӧd весіг мијан сотсіалістическӧј промышленност, ӧdыс kodлӧн зев ыжыd. Абу мыj-нӧ јаснӧ, мијан сотсіалістическӧј мувіӡ вӧdітӧм (совхозјас da колхозјас) зев паскыd воӡӧ олӧм, da воӡӧ кутас петкӧdлыны нӧшта ыждыd ӧdјас? Тащӧм гырыс успехјасыd колхозјас паскӧdӧмаd лоісны кущӧмкӧ помкајас вӧсна. Ковмас петкӧdлыны сіјӧ помкајассӧ.

Medвојdӧр, dерт, сы вӧсна, мыj партіја нуӧdіс крестана велӧdан јуrdӧdан пӧлітікасӧ ӈӧжјӧӈікӧн, кооператівјас пыр крестанаӧс колхозјас бердӧ матыстӧdіс. dерт, сесса сіјӧн—партіја бура тышкасіс сещӧм војтыркӧd, kodјас термасӧмнас павзӧdлісны, мырсісны јанӧdны тајӧ ужсӧ („шујгавывса“ ракајас), щӧщ сещӧм јӧзкӧd, kodјас кӧсјӧны тајӧ уж бӧжас кыссыны (вескыdвыв кежыс головотапјас). Тащӧм політікатӧг, партіја есӧкӧ ез вермы колхозјас паскӧdӧм пӧртны крестанскӧј массӧвӧј dвіжеӈӈӧӧ.

Мӧd-кӧ, сӧвет власт ӈучкіа кужіс тӧdмавны da артавны крестаналы мувіӡ ужалан кӧлуј колӧмсӧ, кужіс адзыны крестаналыс medыждыd нуждасӧ da kadын сетны отсӧг прокатнӧј пунктјас лӧсӧdӧмӧн, трокторнӧј колоннајас da машинаа-трактора станстсіјајас паскӧdӧмӧн, ӧтувјӧн мувіӡ ужалӧм organізуjтӧмӧн, уна сікас колхозјас паскӧdӧмӧн.

Морт олан історіјаын первојыс лоіс сӧветјаслӧн власт, kodі уж вылын петкӧdліс ассыс вермӧмсӧ da кужӧмсӧ ужалыс крестаналы производство боксаӈ отсавны. Сіјӧс адзісны ужалыс крестана da кутчысісны отсӧг dінас, петісны колхозјас туjӧ. Оз поӈ чujмавны, важ лозунг „сіктлаӈ чужӧмбанӧн“ лоас-кӧ содтӧма „карлаӈ чужӧмӧн“.

Којмӧd-кӧ, колхозјастӧ паскӧdны бостчіс робочӧј класс. Ме вістала робочӧј бріgadајас јылыс. Бріgadајасыс dасјасӧн, сојасӧн разӧdчалісны мувіӡ вӧdітан рајонјасӧ da ештӧdны уж. Најӧ medса бур пропагандістјас крестана костын. Сесса-ӧd важ колхозјасыс асыныс бурсӧ петкӧdлісны-жӧ. Тајӧ став вӧснаыс і колхозјасыd паскалісны, сіјӧн і колхозјас паскалӧм бӧрја војасын ыждыd dостіжеӈӈӧ.

Кіссісны da щын моз разалісны вескыdвыв кежысјаслӧн (Бухарін группалӧн ӈок сорӈіјасыс: а) крестаӈінпӧ колхозјасӧ оз пыр, колхозјас ыждыd ӧdӧн паскӧdӧм крестана пӧвсын-пӧ разӧdас сӧмын недовольство, в) сіктлӧн сотсіалізмӧ мунан тујыс-пӧ абу колхоз, а кооператсіја, da в) колхозјас паскӧdӧм da капіталістическӧј елементјас вылӧ наступајтӧм-пӧ СССР колӧdас ӈаӈтӧг. Ставыс тајӧ шуӧмјасыd разалісны da кіссісны, колліс сӧмын Бухарінлӧн буржуазно - ліберальнӧј план.

Ӧтік-кӧ, **крестана колхозјасӧ пырісны da пырісны быdса сіктјасӧн, грездјасӧн, волӧстјасӧн, рајонјасӧн.** Мӧd-кӧ, **колхозјас паскӧdӧм оз торк смычкасӧ, а јонмӧdӧ сіјӧс** производственнӧј база сетӧмӧн. Ӧні-ӈін сӧмын сінтӧмјас оз адзыны, мыj крестана абу колхозјасӧн ӈеdовольенӧс, а сіјӧн мыj сӧвет власт оз вермы тырмымӧн сетны колхозјаслы машинајас da тракторјас. Којмӧd-кӧ, сіктлыс сотсіалізмӧ мунан туj јылыс зыксӧм (колхоз пыр лібӧ кооператсіја пыр)—схоластическӧј зыксӧм ліберајаслӧн. Колӧ-жӧ гӧгӧрвоны, **кор ез-на паскыda паскавны колхозјас, секі, dерт, сотсіалізмӧ мунан туj вӧліс ӈӧбаса-вузаса кооператсіја пыр, а kodыр паскалісны колхозјас—сіктлӧн сотсіалізмӧ мунан туj лоі колхозјас пыр.** Сотсіалізмӧ мунан столбовӧј туj—Лӧӈінлӧн кооператівнӧј план, кытчӧ пырӧны увса посӈі мувіӡ кооператсіја (вузалыс, ӈӧбыс), і высшӧј—колхозјас. Колхозјас кооператсіјалы паныd сувтӧdӧмӧн Лӧӈінізм вылын іздевајтчӧм — аслаd ӈемтор тӧdтӧмыс кырымпасасӧм. Ӈолӧd - кӧ, ӧні выјӧӡ сінтӧмјас adзӧны капіталістјаскӧd (кулакјаскӧd) тышкастӧг da колхозјас, совхозјас паскӧdтӧг ез есӧкӧн лоны ӈаӈ заптӧмын успехјас, ез есӧкӧн лоны 10 міл. пуd. запас ӈаӈјас. Поӈӧ шуны унждык колхозјас da совхозјас паскӧdӧм вӧснаыс **мі петам іӈі петім-ӈін ӈаӈ тырмытӧм кріӡісыс.** Воӡӧ, тазі-жӧ ӧdјӧ-кӧ кутасны совхозјасыd da колхозјасыd паскавны во кујім мысті мі лоам medса ӈаӈа странаӧн.

Мыj выӈыс ӧніја колхозјас паскӧdігӧн? Выӈыс сіјӧ, мыj колхозјасӧ ӧні пырӧны оз ӧтка крестана овмӧсјас, а быdса сіктјасӧн, волӧстјасӧн, рајонјасӧн. А мыj тајӧ петкӧdлӧ? Сіјӧ петкӧdлӧ, мыj **колхозјасӧ мӧdӧdчіс пырны шӧркоddема олыс крестаӈін. Тані medыждыd переломыс, medыждыd dостіжеӈӈӧыс.** Кіссіс, торпырігӧӡ пазаліс меӈшевік ногса троцкістјаслӧн сорӈіыс, мыj робочӧј класс оз вермы нуӧdны ас бӧрсаыс сотсіалізм течӧмӧ основнӧј крестанскӧј массасӧ. Сінтӧмјас adзӧны шӧркоddема олыс крестаналыс колхозјасӧ пырӧмсӧ. Быdсӧнлы-ӈін ӧні јуrdӧdчӧ, мыj віт воса план промышленносттлӧн da віӡму вӧdітӧмлӧн ем сотсіалізм течан план.

Kodі ез веріт мијанлыс сотсіалізм течӧм—оз вермы ошкыны овмӧс кыпӧdан віт воса план.

Кіссіны ӧстаткі недеjајас СССР-ын капіталізм лӧсӧdӧм вылӧ. Сіјӧн-жӧ-ӧd капіталістическӧј елементјас бӧрја kadын кыӡі вермӧны, сіӡі і пінас і гыжнас тышкасӧны сотсіалізмкӧd, классӧвӧј тыш ӧзјӧ. Оз кӧсјы капіталізмыd „сотсіалізмаd пырны (быdмыны)“. Сы вӧсна-жӧ заграничаса капіталістјас большевікјас јывсыd лептісны быdса пон свадба kod увтчӧм. Шутка мӧј віӡӧdны—**вошӧ ӧстаткі недеjајас СССР-ын капіталізм лӧсӧdӧм вылӧ.** Капіталістјаслӧн понјас моз увтчӧмныс петкӧdлӧ партіјалыс ӡікӧӡ вермӧм сӧ сотсіалізм течан medса сӧкыd фронт вылас.

„Сӧмын секі,—шуӧ Лӧӈін,—**кор вермам крестаналы петкӧdлыны ужын бурсӧ ӧтувјӧн мувіӡ ужалӧмлыс, кор вермам отсавны крестаналы ӧтувјӧн мувіӡ ужалӧмӧн, сӧмын секі робочӧј класс петкӧdлас ассыс вескыdлунсӧ, сӧмын секі збылыс вермас кыскыны ас бердас уна мілӧон ужалыс крестанаӧс“** (Лӧӈін XVI том 392 л. б.). Тазі пуктіс Лӧӈін вопрос крестанаӧс сотсіалізм тујӧ кыскӧм кузта. Колӧм воыd петкӧdліс, мыj партіја тајӧ Лӧӈінлыс індӧм могсӧ олӧмӧ пӧртӧ бура.

„Шӧркоddема олыс крестана,—шуліс Лӧӈін,—**лоас мі dор сӧмын сек, кор мі сылыс ӧлӧмсӧ кокӈӧdам da бурмӧdам. Аскі-кӧ мі есӧкӧ вермім сетны 100.000 зев бур трактор, тракторјасыслы сетны бензін, індыны тракторістјасӧс (ті тӧdанныd мыj тајӧ ӧні фантазіја-на), секі есӧкӧ шӧркоddема олыс крестаӈіныd шуіс „ме коммуӈіја dор“ коммуӈізм dор). Сӧмын сы вылӧ колӧ војdӧр вермыны міровӧј буржуазіјаӧс, щӧктыны налы сетны тракторјассӧ, лібӧ лептыны асыным производітельност, medым аслыным лӧсӧdны сымda тракторсӧ. Сӧмын тазі ӈучкіа лоас пуктӧма вопросӧ“** (XVI том, 153 л, б.). Тазі сувтӧdліс Лӧӈін вопрос шӧркоddема олыс крестанаӧс техніkаӧн вооружітӧмыс, најӧс коммуӈізмӧ кыскӧмыс. Колӧм во бара-жӧ петкӧdліс Лӧӈінлыс тајӧ індӧм могсӧ бура олӧмӧ пӧртӧм. **Локтан тулыснас мијан мујас вылын лоас 60.000 трактор, во мысті лоасӈін 100.000 трактор, а кык во мысті 250,000 трактор.** Во кујім-ӈӧл сајас мыj вӧлі фантазіјаӧн—ӧні пондіс збылмыны. **Вот кӧні помкаыd шӧркоddема олыс крестанаыdлӧн „коммуӈіја“ бердаd матыстчӧмыd.** Сіӡі сулалӧ вопрос којмӧd dостіжеӈӈӧkӧd.

Сещӧмӧс кујім главнӧј dостіжеӈӈӧјас колӧм воын.

Вывод. **Мі мунам гырыс восковјасӧн індустріалізатсіја тујӧd сотсіалізмӧ, колӧмӧ бӧрӧ важ немӧвӧјса «россіјаса, отсталостӧ. Мі пӧрамӧ металлическӧј, автомобілнӧј, тракторнӧј странаӧ. Kodыр СССР-ӧс пукӧdам автомобіл вылӧ, крестаӈінӧс трактор вылӧ—med бостчыласны вешӈасыс капіталістјасыd мијанӧс вӧтӧdныd. Мі секі віӡӧdлам кущӧм странајас лоасны воӡын мунысӧн, кущӧмјас—бӧрӧ колысӧн.** І. Сталӥн.

Аскрітіка пыр вермасам партіјаын вескыdвыв кежысјаскöd.

Шојнатыса da турјаса партјачејкајас воча сувтöм пыddі отсалöны кулаклы кыптыны.

Помösdінса јачејка ез адҙыв вескыdвыв кежöмјас.

Быd партјачејкалöн мог—паскödны аскрітіка, кыскыны партіјаö унҙык батракöс da гöл крестанаöс, котыртны гöл da шöркоddема крестанаöс воча кулаклы. збоја венны вескыdвыв кежыс јöзöс.

Вескыdвылö кежöмјас практіка вылын.

Сотсіалізм туј вылö сіктса овмöсöс вескödан уҙ гögöр чорыda кыптö классöвöј тыш. Капіталізм овмöс dор сіныsјас сіктын—кулакјас чорыda, чердорыш моз сувтöны воча сотсіалізм нога овмöс течöмлы. Сувтны воча кулаклы, кыпödны гöл da шöркоddема крестанаöс кулакöс помöҙ веném вылö—со кущöм тујвіҙыс мијан партіјалöн.

Сöмын овлывлö торја партіјечјаслöн daj весіг ҙоӈ партјачејкајаслöн тајö тујвіҙыс практіка уҙын кежлывлöм. Мі унаыс-ӈін сы јылыс гіжлім газетјасын, вајödлім фактјас. Талунја газетын мі печатајтам Турјаса da шојнатыса партјачејкајас јылыс воöм гіжödјас. Тајö партјачејкајасыс **асланыс уҙын путкылтчöмаöс вескыdвылö.** Јачејкајас асланыс уҙöн оз кöсјыны „dojdны“ кулакöс. Тајö шуöмыd јешщö ӈебыd-на. Турјаса da шојнатыса јачејкајас вескыda **отсалöны кыптыны** озыр крестаналы da кулакјаслы. Најö тујвіҙöн кредіт медвојдöр сетсö озыр крестаналы da кулакјаслы. dон босттöм керјас воöны кулакјаслы. Шојнатыса da турјаса партјачејкајас колхозјас котырталöм пыddі, торја гöл da шöркоddема овмöсјаслы отсалöм пыddі сетöны кыптыны сіктса капіталістјаслы. Помösdінын коммуӈістјас оз адҙыны вескыdвылö кежöмјас, оз-пö вермы лоны сіјö мијан,—шуöны, а асныс колхозјасыс петöны, лібö кулакköd ортчöн öті тöварішествоын олöны.

Шојнатыса da турјаса партјачејкајас, щöщ і помösdінса јачејка асланыс уҙöн кöсјöны пöртны олöмö партіјаын вескыdвылö кежысјаслыс „теоріјасö“: кутны јітöd **став** крестанаköd da „пöртны кулакöс сотсіалізмö.“

Асныс вескыdвылö кежöмнысö јачејкајас последовательнöја нуödöны. Он-кö кöсјы кулакköd тышкасны, оз і поҙ лыddыны кооператсіјатö „классöвöј организатсіјаöн“, ӈінöмла лöсödны сені dіфпај“. Он-кö кöсјы кулакöс „dojdны“, лыddыны сіјöс классöвöј врагöн, ӈінöмла і котыртны гöл крестанаöс, нуödны наköd торја уҙ. Гöл крестана котыртöмыd-öd колö, med јонмödны опорасö сöветвластлыс сіктын, med јонмödны воча мунöмсö кулаклы гöл da шöркоddема крестанаöн.

Вескыdвылö кежысјас асланыс „теоріјаöн“ ҙебöны коланлунсö гöл крестанаöс котыртöмын. Турјаса da шојнатыса партјачејкајас сöлöмсаӈыс нуödöны олöмö сіјö „теоріјасö“.

Татчö-кö јешщö содтан ӈ бостсöмсö јачејкајасöн колхозјас котыртан уҙö (віҙöd „Југыd тујˮ 209 № da талунја газет), секі јешщöӈін сінмаd шыбытчö вескыdвылö кежöмныс.

Тащöм політікаыс партјачејкајасыслöн тыdовтчіс чістка сені нуödігöн. Сетчöҙ ставыс мунліс „шыӈітöв“, „шылыda“.

Мыј колö вöчны, med ескö воҙö кежлö вескödны тајö јачејкајаслы асныс вежыӈтчöмнысö, сувтны чорыda партіја тујвіҙ вылö? Мыј колö вöчны, med ескö быd партјачејка віҙödлісны асныс уҙсö da ез леҙны лоны тащöм вежыӈјасыслы асланыс уҙын?

Медвојдöр быdлаын паскыda став уҙас нуödны **аскрітіка, medјона аскрітіка пырыс петкödны ерd вылö da вермасны став бокö кежöмјаскöd партіја генералӈöј тујвіҙіс. Кыскыны партіјаö** унҙык јöзöс **воҙмöстчыс батракјас пöвсыс da гöл крестана пöвсыс. Котыртны гöл крестанаöс** быd сіктын da нуödны наköd быdлунја уҙ, сувтödны воча кулаклы гöл da шöркоddема крестанаöс. Сöмын секі партјачејкајас оз кутны кыссыны кулакјас бöжын, паскödны сіктын капіталізм нога овмöс, а лоöны јурнуödысöн гöл da шöркоddема крестанаöс, кутасны кыскыны најöс сотсіалізм тујвылö.

Мі чајтам, шојнатыса, турјаса daj помösdінса партјачејкајас чістка нуödöм бöрас кужасны бостсыны чорыda нуödны партіјалыс тујвіҙсö, чорыda сувтны воча кулаклы.

Пожöгса партјачејка гöл крестана пыddі кулакјас вылö пыксö.

„Классöвöј тыш мијан сіктын абуˮ—шуö секретар. Збылыссö кулакјас пödтöмаöс гöл крестанаöс. Колхоз котыртны оз кöсјыны.

Пожöгса (Кулömdін рајон) партјачејкаын 8 шлен, унҙыкыс партіјаö пырöмаöс ӈеважöн-на. Політікаöн тödмасан уҙ мунö вывті омöла, da політіка вежöрыс шленјасыслöн слаб. Öткымын партіјечјас јуöны, јачејкаыс сы вылö вескоddа віҙödö.

Беспартіјнöјаслыс бур індödјассö кывзöм пыddі, вомалöны.

Классöвöј тујвіҙ јачејкаыс оз чорыda нуöd. Јачејкаса секретарыс вöлöм шулывлö „классöвöј тыш мијан сіктын абу, кулакјас паныda уҙ оз нуны“ da с. в. Збылыссö ҙік мödнога—озыра олысјас da кулакјас быd ног зілöны гöл крестанаöс ötdортны da сöветаппаратын уҙалысјаслыс уҙсö падмödны.

Машіннöј тöварішествоын јуралысыс da правленӈöса шленјасыс озыр крестана da кулакјас. Налöн асланыс овмöсын емöс віҙму уҙалан машінајас, абу öтувтöмаöс тöварішествоö, тöварішество ӈімсаӈ аслыныс мыј сурö ӈöбалöны.

Переселенческöј коммунаын јуралысыс важ купеч. Јачејка аслас быdлунса уҙöн абу-на мöвпыштлöма тöварішествојаслы сетны індödјас. Налöн öнöҙ-на абу проізводственнöј планјас.

Коммуӈіст Шахов шуö: „Пожöгын колхозјас котыртны воҙна, крестана скöрмасны“. Ачыс сіјö сулалö шленын кулакјас машіннöј тöварішествоын.

Сöвет аппаратын ӈöті коммуӈіст оз уҙав. Сіктсöвет, кооператів da уҙдысан тöварішество јачејка бердыс быттö торјödöма, індödјас јачејкасаӈ абу. Служашщöјјас уҙалöны кыҙі. dумыштасны. Сіктсöветлöн уҙпас абу вöчöма.

Гöл крестана пöвсын уҙ нуödöм оз тыdав. Гöл крестана собраӈӈöјас овлöны вывті шоча. Гöл группајас лöсödтöм. Јачејка бердын актів абу-жö.

Öл. d.

Кулакöс da праваыс лі шітöм јöзöс лыddöны актівöн.

Кебраса (Віҙін рајон) партјачејка классöвöј тујвіҙ чукӈödлö da оз адҙы кулакјасöс. Погостса колхозö актів пыddі кыскöмаöс важ купеч піöс—Мітушовöс. Сіјö аслас овмöсас пыр вöчö помечјас, а слуга-казакöс віҙны оз лыст, кулакö гіжöмыс полö-da. Möda-мödлы отсасан комітетын јуралыс шуö: „Мітушев кöт і купеч пі, бур кынҙі ӈінöм оз вöч, мијанлы гöл крестаналы быdтор сетö“. Мітушовлыс гöтырсö (dакöн ныв лыddöны воҙмöстчыс нывбабаöн da быd во бöрјöны нарзасedательö.

Сесса партјачејка актів пыddі щöщ ас бердас кыскöма бöрјысан праваыс ӈішітöм јöзöс—важ стражӈікöс da урадӈікöс.

Вескыdвыв кежöмјас помösdінса јачејкалöн.

„Ҙебсöны“ політіка тödтöм улö. Јачејкаса секретар кулаклы вескödлан тöварішествоын олö.

Помосdінын (Кулömdін рајонын) партјачејка ставнас daj öткымын коммуӈістјас вескыdвылö путкылтчöмаöс. Јачејка оз адҙы вöлöм тајö кежöмјассö.

Мијан ӈекущöм кежöмјас јачејкаын абу,—віталö аслас dокладын бјуро.

— Мијан јачејкаын оз вермы лоны ӈекущöм кежöмјас, політіческöј тödöмыс шленјаслöн улын-da, — содтö коммуӈістка Ігнатова, ШКМ-ын јуралыс.

Асныс dелöјассö Ігнатова оз адҙы. Вöлöмаöс сылöн со кущöм торјас. Колхозö гіжсылöма da взносјассö абу мынтылöма. Öні бöр кöсјö сетыс петны. Гортсајассö оз щöкты пырны колхозö. Сесса јоӈжыка тöждысö озыржык велödчыс челаd понda, гöл крестана da партізан челаddлы лоöма бöр гортаныс мунны.

Јачејкаса секретарыс контрактатсіја вылö сетöма кöјdыс поплы. Машіннöј тöварішествоын јуралысын кулак, а партјачејкаса секретарыс ачыс сіјö тöварішествоас шленын. Уҙдысан тöварішествоыс ссудајас сеталöны унҙыксö öтка овмöсјаслы. Бöрја кујім тöлысас ссудаыс колхозын сулалыс овмöсјаслы воö 1 шајт da 70 урöн, а торја овмöсјаслы—100-200 шајтöн.

Комсомолечјас лöсödöмаöс коммуна da партјачејкасаӈ налы ӈекущöм отсöг абу. Коммуӈістјас оз сöлöмсаӈыс радејтны пырны колхозö. Кооператівын гöл јöзöс кооперірујтан фонd кујлö, оз мöвпавны гöл крестанаöс сујны кооператівö шленö.

Јуыс коммуӈіст.

Ајкатылаын (Јемdін рајон) сіктсöветса јуралыс Лодыгін (партіјеч) октабр 31-d лунö шурінсö гöтралігöн јуöма садтöм кодöҙ da ывлавылын јона кулігаӈітіс. Öті dадöлы тујкуҙа муніг костіыс кучкіс пелбокас. Тујвылын јона маткіс. „Партчістка dырјі-пö партіјаыс ез вöтлыны, јуны меным поҙö,“—шуö Лодыгін партіјаын сулавтöм јöзлы.

ОКК, мыј те шуан та вылö?

Н. А.

Турјаса партјачејкалöн чужöмыс.

Отсасöны кулаклы.

Турјаса (Јемdін рајон) партјачејка ҙікöҙ вунödöма гöл крестанаöс. Учрежdеӈӈöјасын da организатсіјајасын классöвöј тујвіҙ нуödöмöн абу вескödлöма. Уҙдысан тöварішествоыс сеталöмаöс кујім во кежлö ссуda озырјаслы, сöм лотысјаслы da служашщöјјаслы. Шöркоddема арталöмöн ссудаыс **гöл крестаӈінлы воö 93 шајтöн, кулакјаслы 103 шајтöн,** служашщöјјаслы 206 шајтöн. **Бесплатнöј вöр унҙыксö сеталöмаöс кулакјаслы,** гöл крестаналы вічмöма еща. Мелӈіча стрöітöм вылö ас костса вот пукталöмаöс **сојыс јурö,** овмöс серті пуктавны мöвп вылас абу волöма. Кооператівын dіфпај абу лöсödöмаöс. **Партіјечјас шуöны:—„кооператів абу классöвöј организатсіја, овмöс серті пај лöсödны ӈінöмла“.** Сіктсöветын јуралысыс Некрасов ескö коммуӈіст-da, уҙсö абу бура пуктöма. Сектсіјајас сіктсöвет бердö лöсödтöм. Гöл крестана группа абу-жö котыртöмаöс. Віҙму вот октабр 20 лунöҙ чукöртöмаöс сöмын-на 20 шајт гögöр. Судебнöј решеӈӈöјас da мыждан шуöмјас кујлöны 3-4 воöн олöмö пöрттöг.

Партјачејка апрель тöлысаӈ-ӈін абу чукöртлöма гöл крестана собраӈӈöјас. Батракјасöс dорјан da налыс олöмсö бурмödан уҙ оз тыdав.

Партіјечјас пöвсын емöс јона јуыс шленјас. Воҙҙа секретарыс—Немчінов јорт јуö вöлöм öтлаын служашщöјјаскöd da кулігаӈітö. **Сіјö щöктöм серті** уҙдысан тöварішествоыс сеталöмаöс dыр срокöн ссуda служашщöјјаслы da **кулакјаслы.** Каӈев јітчöма попкöd da сыкöd щöкыda гöстітчö. Кор Каӈев уҙалöмаісполкомса јуралысын, секі **поплы сетöма кокӈöd віҙму вот** куҙа гöл јöзлы кокӈödјас сеталан фондыс.

Злобін јорт (комілесса вöрлеҙан участокын јуралыс) гöл крестанаöс **быdногыс віdö** „ті-пö ас јуöм понdаныd гöлöс“, вöрын уҙалысјаскöd бура сöрӈітöм пыddі најöс матерітö, **уҙ вылö босталö озыра олысјасöс.** Злобін абу вунödöма і асныс овмöссö кыпödны. Асныс омöлік вöвсö вузалöма Комілесö, а сетыс бостöма бур вöв. Злобін öтчыd пыралöма-ӈін партіјаö da 1920 воын бöр петöма, гражdанскöј војна вылö ыстыны кутöмаöс-da.

Партјачејкалöн ӈелучкіјас кыӈҙі ем öткымын бур уҙјас: вöркылödан, вöрлеҙан, віҙму јуклан da муköd пöлöс уҙјас нуödöмын.

Октабр бöрја лунјасö муніс партчістка. Комісіја шуіс кујім мортöс вöтлыны партіјаыс, кык партіјечлы сетіс выговор da кыклы-жö предупрежdеӈӈö. Пröверітöма лоі 9 партіјечöс. Муköd партіјечјасыс мунöмаöс вöрлеҙны da пröверка улö ез-на сурны.

Н. Ф.

Бöрыӈтчігöн.

— Реквіҙірујтны окотӈікјаслыс!—шуіс ревком.

Вајалісны окотӈічöј пішщалјас, быdсама пöлöссö: öтка і кык стволајасöс, пістоннöјјас і централкајас, бердankајас, крымкајас, весіг вінчестер-вінтовкајас,—кодлöн кущöм суріс, кодлöн кущöм вöлöма. Бöрјім бурҙыкјассö. Öружјö лоіс, сöмын-öd dрöбјöн резсыны он мун јеҙыdјаскöd. Мі кывлім-ӈін, налöн-пö зев бур öружјö: анґлијскöј вінтовкајас, автоматјас, пулеметјас.

— Сінцовлы кістны пулајас!—щöктіс ревком.

Ремеслеӈӈöј школаса мастерскöјын воссіс выл ремеслö—пула кістöм. Вајіс Сінцов пулајас, уна калібра свіӈеч молјас, унҙыкыс оз лöсавны пішщал стволјасö: гырыса кістöма. Топödліс, страшщајтыштіс ревком Сіновöс da выльпöв щöктіс кістны.

Шур-шар босталісны партізанјас пішщалјас. Ревкомын (öніја Обком) ҙіла-ҙола кылö—віdлалöны затворјас. Кодкö кылö діҙгіс-лыјіс залаас.

— Мыјнö? Коді?

— Ме прöступітчі,—вашјалöмöн віталö Пана Чеусов.—Курöкыс чорыdda, кыҙкö мыніс, трустыd!..

Ладнö, ӈекодöс ез dојd-da. Пулаыс пöтöлöкас вескалöма, тыdалö роҙ, штукатуркаыс гögöрсыс гылалöма ҙожас.

Партізанјас мунісны фронт вылö, муніс щöщ камандујтыс—Јуркін јорт.

Проӈdор пыр лöсödім ловја свјаҙ фронтköd da јеҙыd тылköd. Центрöс јуöртны регыdöн ӈекыҙі: öті телеграф провод Устугö сöмын вöлі, daj сіјöс орödісны јеҙыdјас. Ыстім нарошнöјöс пакетöн, гіжім ставсö, корім отсöг.

Клуб „Звезdа“-ын вöчлім собраӈӈö карса гражданалы da служашщöјјаслы. Тырыс воліс јöз. Віталім, кущöма dелö мунö фронтын, кыҙі колö ассö кутны öніја пöраö быd граждаӈінлы. Бöрвылас чукöртім сöм гöсӈеч вылö,—фронтö мödödім октабрса револутсіјалы кык во тыран лун кежлö папірос-da, щај-сакар-da, мыј-da. Зумыштчöмöн колалаліс Сыктывкар Октабрса праӈӈік, унҙыкыслöн вöлі јурас öті пöлöс мöвп, öткоd мог: вермыны, вöтлыны, жугödны јеҙыdјасöс. dерт, kod-

Зајом міјан областын разöдöма сöмын-на 81%.

Ѳекабр 1-öd лунöҙ колö зелödчывны da тыртны 100% вылö задаӈӈöсö.

Воҙ-на ѳемобіӈізујтчыны.

Індустріаӈізатсіја 3-öd зајом разödан кампаӈӈöын абу-на ставсö вöчöма.

Бöрја кадын зајом разödан уҷын мі јона восковтім воҙö. Окѣабр 3-öd лун кежлö зајом разödöм каіс 736 сурс шајтöҙ, ӈібö 81,5 прöчентöҙ крајса задаӈӈö серѣі.

Сыктывкар задаӈӈöсö тыртіс-ӈін. Зајом карын разödöма 192,6 сурс шајт don, ӈібö 110 прöчент задаӈӈö серѣі.

Рајонјасын задаӈӈö тыртöм муӈö омöӈа-на. Усѣтсіӈмаса рајон тыртіс 97 прöчент задаӈӈö серѣі, а бостам-кö Сыктывдін рајон, сен тыртöма задаӈӈöсö сöмын-на 43,1%. Муköd рајонјасын задаӈӈöсö тыртöма 47 прöчентсаӈ 77 прöчентöҙ.

Зајом разödöм öнöҙ medсасö муніс служашщöјјас da робочöјјас пöвсын. Зев-на еща зајом разödöма крестана пöвсын. Оформітöм подпіска серѣі мі адҷам,—крестана област паста зајом вылö гіжсöмаöс 122 сурс шајт don, ӈібö 29 прöчент задаӈӈö серѣі. Карса крестана пöвсын зајом разödöма зев еща (2 сурс шајт гöгöр). Служашщöј da робочöј пöвсын зајом вылö гіжсöм поҙö шуны шöркоѳѳемöн (127 прöчент задаӈӈö серѣі). Öні кежлö унҷыка служашщöј da робочöј зајом вылö гіжсöма-ӈін, сöмын абу-на ставыс. Віҙödлам-кö бурҷыка, вермам адҷыны,—служашщöјјас da робочöјјас пöвсын емöс-на зајом вылö öнöҙ гіжсытöм јöз. Мödарö-кö бостны—уна служашщöј da робочöј кампаӈӈöлыс лозунгсö абу пöртöмаöс олöмö—гіжсöмаöс зев еща don вылö уҷалан don серѣі.

Сіҙ-кö поҙö весkыda шуны—зајом разödан кампаӈӈöын абу-на ставсö вöчöма. Зајом разödан уҷ колö-на јона чорҙödны. Колö пуктыны ас воҙын мог—med ӈіöті служашщöј da робочöј ез коӈ зајом вылö гіжсытöг, med подпіскаыс налöн вöлі еща вылö тöлысса уҷалан don мында.

Öні став вын колö пуктыны, med унҷык крестанаöс зајом вылö кыскыны.

Кампаӈӈöлыс лозунгсö „Ні öті крестана овмöс med ез коӈ зајом ӈöбтöм“ колö сіҙ-жö пöртны олöмö.

Сіктсöветјаслы, партіјнöј da комсомолскöј јачејкајаслы, профсојузјаслы, кооператівјаслы, колхозјаслы тајö уҷ бердö колö јона чорыda кутчіслыны—колö паскыda нуödны крестана пöвсын зајом јылыс разјасӈітеӈнöј уҷ, колö матысчödны тајö уҷ бердас воҙмöстчыс крестанаöс. Колö чорыda нуödны вермасöм зајомлы паныd сувтыс јöзköd—кулакјаскöd da подкулачӈікјаскöd, kodjас нуödöны сорӈіјас (Лузрајон)—“Зајом-пö ӈöбны оз ков, војнакö лоас став сöмыd вошö“. Тащöм сорӈі вермас јона падмödны крестанаöс, kodjас оз-на тödны кущöм гыјаслыкö і ӈімкоѳ вöлі, гашкö јенмöс мозвідчысысны карö „губерматорöс“.

Фронтсаӈ регыd і воны кутісны омöӈ јуöрјас: јеҷыdјас, капітан Орлов каманda улын, муӈöны Јаренсклаӈ, мукödыс локтöны Сыктывкарлаӈ. Ајкатылаын коммуӈістјасöс лыјлöны, віалöны, Ежваö јукмöсö сујалöны. Шожымын пленö сурöмаöс da віöмаöс міјанлыс кык коммуӈістöс: упрадкоміссар Марчушов јортöс da карса комхозын уҷалыс Мішарін јортöс. Сесса воіс нöшта ӈок јуöр:

— Јемдінын, medвоҙҙа тыш dырјі, сетчöма јеҷыdјаслы Прокушов став отрадnас.

Омöӈтчіс міјан положеӈӈö фронт вылын. Колöны сöмын партізанјас, кітыр војтыр, омöӈік öружјöјасöн. Јежыdјас кутісны пыр вочасöн зырны міјанлыс отраднымöс бöрö, Сыктывкарлаӈ. Секі заводітчіс тані евакуаціја. Мödödім Сыктыв вожö,—первој Віӈінöҙ, сесса Зануӈӈеöҙ medколанторјассö: ӈаӈ војеннöј кölуј, учрежѳеӈӈöјаслыс ѳелöјассö.

Бурещ вöлі бöрја парекоdјасöн кооператівö воöма тöв кежлö уна тöвар сіктса потребобществојаслы. Коралім вöвјас сіктјасыс, med воласны асланыс тöварла. Kodi верміс—воліс, мукödыс сіҙі коліс... Кооператів грабітігöн уналы, кöнкö, сіјö тöварсыс „пај“ весkаліс...

Мунісны фронт вылö Мајегов, Чіжов... Јеҷыdјас-пö Слöбödаö-ӈін воöны. Налöн-пö камаӈѳірыс—Прокушев.

Карсаӈ помаслытöг ӈуҙгöны тыра dоѳѳајас. Кытчöҙ мыј воö мödödöм грузыс—ӈінöм огö тödö; гашкö, ставныс кытчökö öтурітіс da воҙö оз і мун. Менö ревком ыстіс Ыбö:

— Med ез ло сені пробка!

Мунтöҙ ҙеблалім нöшта тіпографіјаса машіналыс гырысҷык частјассö, med јеҷыdјас ез вермыны ӈінöм печатајтны. Бостонкалыс (кіöн печатајтан ічöтік машіна) чугун гöгыӈсö ревкомö вајім da пач трубаö сујім, јушка пыѳѳі (јеҷыdјас dырјі сіјö гöгыӈсö Слеѳѳікöв вöчöма вöлі пуыс da печатајтöмаöс-на бура уна „возваӈӈöјас“). Мыј сурö мödлапöлö вуҷödалім da гуалім, кущöмкö кölујјас весіг Сыктыв јуö сујім, вöснѳік јі улö ҙеблалім...

Регыd ревкомын ӈекоdез коӈ: Забојев фронт вылö-жö муніс, Напалков евакуірујтчіс уісполкомса ѳелöјаснас (сіјö секі вöлі председатеӈын),—петісескö карсыс ме бöрын, da меыс воҙҷык вöлі воöма Зануӈӈеö. Ме бості сöрыс укомса ѳелöјас (ме сені секретарын вöлі) da ассым семјаöс da војын мödödчі карыс.

II. Ыбын.

Каркöd јітöd абу.—Кујім вожа сорӈі.—„Јеҷыdјаскöd“ теӈефонöн сорӈітöм.—Вöвјас пывсöны.—„Міјан штаб пленö сурöма“.—Паӈіка.—Пыщјöм.

Бытѣö нарошнö евакуаціја кежлö повоѳѳаыс ӈокыс коҙdödіс, пашӈак весіг лыјсö. Лым еща, ог тöd ракалы піҙöсöҙыс лоö оз, муртса туј бокса ежасö вевѣтыштöма. Туј выласескö лымјыс абу-ӈін—ӈіртчöма dоѳѳјасöн, сорасöма лыаыскöd, чірсöм кын ӈајтыскöd. Весkыda-кö шуны, dоѳѳöн ӈі теӈегаöн ескö прамöја оз поҙ мунны, da лоö-тај: сещöм мог суіс. Туј куҙа кысöны-чіжгöны тыра рöзвалјас, вöвјас прыскајтöны—сökыda тажјасöны.

— Ылöҙ-ö бара ковмас бöрынѣтчывны-а?—мöвпала ме dоѳ бöрса воslаліг моз.

dоѳѳын, кölуј пöвсын, кујлöны челаѳ. Асным гозја мунам подöн. dоѳ ныр кöрталöма da турунöн вевѣтöма торја јашщік—сені укомпартлöн ѳелöыс, став партіјнöј dокументјасыс і колан архівыс.

Мічаҷык інјасті рödтыштödö вöвсö міјан јамщікным. Кымынкö вöлаöс пановтім, уна тыртöм вöлајаскöd паныdаслім. Kod сурö јуалас:

— Јеҷыdјасыс ез-на воны карас?

— Ез-на вöвны міјан петігöн.

Гарјаа—Ыба костын паныdасіс Г. В. Пöтапов. Ветлöма војенкоматсаӈ обмуӈѳірованӈöла гöрdармејечјаслы da бöр локтö.

— Но, кыҙ-нö мыј?—јуалö.

Ме муніг моз вісталі кымынкö кывјöн положеӈӈö јывсыс. Сіјö воҙö муніс, карлаӈ, ме—мödарö.

Луншöр гöгöр кымын воі Ыбö. Ӈекущöм торја „пробка“ ез вöв грузлы. Семјаöс колі кущöмкö крестаӈін ордö, ачым пырі пошта вылö, теӈефон dінö.

— Каркöd теӈеграф оз уҷав,—вісталöны меным.—Мödödім мортöс ӈіӈіја куҙа корены da справітны кыті торксöма.

— Важöн-ö?

— Асывсаӈыс.

Морт ез во лунтыр. Мöd луннас тödмалім-da, карас озӈін вöлöм уҷав теӈеграфыс.

Віӈінын теӈеграф вылын (теӈефон dорын) пукалö-ѳежурітö Ö. Ö. Ӈеволін. Мі сыköd сорӈітам. Сесса Віӈін пыр-жö сорӈітö Ӈувчім. Ӈувчімсаӈ ветлöмаöс робочöјјас карö da вајöмаöс јуöр: карын-пö ӈекущöм власт абу—гöрd ӈі јеҷыd, грабітöны-пö кооператів... Ӈувчімö вöлі сесса воöмаöс Мајегов da І. П. Чукічев (тајö вöлі Јаренскöј ујездулыс, коммуӈіст, уполномоченнöј штаблöн).

Рытјавылыс друг кылім—тіӈӈ!—польевöј теӈефон. Кысаӈ, kodi? Асланым алі јеҷыdјас? Ӈеволін Віӈінсаӈ меным шуö:

— Осторожно, это белые.

— Алло!—шыасіс тödтöм гölöс.

— Слушаю!—шуі ме гölöсöс вежömöн.

Теӈефон dорын кылö шум, роч сорӈі: „Стойте, кто то отвечает“.

— Откуда говорят?—јуаліс тödтöм гölöс.

— Не говори, соври,—шуіс Віӈінын Ӈеволін.

— Это из Устьсысольска,—ылödлі ме.

— Врешь!—скöрыс шуіс тödтöм гölöс.

— Верно!

— Верно? А где товарищ Юркин?

Меным кажітчіс, бытѣö сорӈітыс омöӈа кужö рочнас-da, ҙікöҙ-ӈін чајті јеҷыdјасöн.

(Помыс-леöна).

Зајом разödöм ӈöжјö-на муӈö.

— Окѣабр 10 лун кежлö Спаспорубса селсоветлöн зајом разödöма 4345 шајт don, ӈібö 54,3% задаӈӈö серѣіыс.

Герко.

— Віҙін, Јемдін р., зајом разалö сöмын служакјас пöвсын. Комсомолечјас бостчылісны разödны крестана костö 800 шајт don da облігатсіјајасыс абу—селсоветса јуралыс абу-на суҙöдöма.

Таҙнаd зајомыd оз јона разав.

Бајдöг.

— Лој селсоветулын (Луз р.) крестана пöвсын зајом разалö омöӈа. Крестана гіжсісны сöмын 10% мында. Гіжсыјас кызыс гöӈ da шöркоѳѳема олыјас. Кулакјас најöс гіжсöмсыс сералöны, асныс ышӈасöны—содтасны-кö-пö кер don, і мі гіжсам.

Öӈöк.

ВІҙödлöј облігатсіјајаснытö.

Крестана овмöс кыпödан зајомлöн (Заем укрепления крестьянского хозяйства) 34 da 57-öd серіја куҙа муніс ӈоӈöd тіраж Ленінград областын, Череповетскöј округын, Усѣужна карын сеӈтабр 20-23-öd лунјасö.

Тајö тіражын Коми областö разödöм облігатсіјајас вылö усіны выігрышјас со кущöм нумерјас вылö:

34-öd серіја куҙа

50 шајта выігрышјас:

2206, 27528, 160066,
2295, 55117, 181036,
2820, 55506, 181077,
2888, 55711, 181126,
2987, 134281, 181166,
22836, 134474, 181259,
22942, 134581, 181656,
27080, 134888, 245317,
27517, 157657, 245350,
245889, 245898, 245941.

100 шајта выігрышјас:

2040, 55857, 181043,
22371, 134255, 245031,
27627, 134413, 245285,
55144, 181027, 245506,
245959.

57-öd серіја куҙа

50 шајта выігрышјас:

79071, 88321, 88692, 143116,
88100, 88457, 88828, 143239,
88173, 88575, 88999, 143777,
201080, 201104, 201213.

100 шајта выігрышјас:

79651, 88191, 88637, 143870.

М. В.

Ачыс оз зіӈ dај отсöг оз ков.

Індустріаӈізатсіја 3-d зајом разödöмлы срок поѳdіс воні, а Выӈгортса сіктсöвет разödöма задаӈӈö серѣіыс сöмын-на 17 прöчент. Јöзсö зајомöн тödмödöма омöӈа-на.

Совпартшколасаӈ сетлісны группа отсасны-da тајö группасö сöмын ылödлісны.

Группасаӈ ветлісны тödмасны уҷнас окѣабр 22-d лунö. Секі сорӈітöмаöс сіктсöветын уҷалыскöd окѣабр 26 лунö вöчны сіктса собраӈӈöјас da тödмödны крестанаöс зајомнас, med ны бöрын петны чукöртны зајом вылö гіжсыјасöс. Сöмын сек собраӈӈö вöчöм ез ло. Ӈужödісны окѣабр 29-d лунöҙ, da сек кежлö совпартшколасаöсжö корісны, щöщ індісны, кöнјасын собраӈӈöјассö чукöртöма лоö. Шуöм лунö совпартшколӈікјас кајісны Выӈгортö, мунісны кытчöјасö вöлі шуöма собраӈӈöсö чукöртны da адҷісны—сен ӈекоd абу, ӈекodöс і абу јуöртлöма сіктсоветыd чукöртчыны. Собраӈӈö лоас сöмын мödар пом школаын, ізбач аснаукöн чукöртöма јöзсö da, а мукödлаас ӈінöм.

Сашко.

Комсомолечјас воҙмöстчöны.

Војгортса (Віҙін р.) комсомолечјас гіжсісны öтувјöн зајом вылö 200 шајт don даj торјöнна мыјтакö don ӈöбалісны. Сесса піоӈерјас гіжсісны 40 шајт don. Комсомолечјасöс корöны вöтчыны ас бöрсыс Віҙін рајон улыс став комсомол јачејкајасöс.

Желнöг.

Батрачнајас отсалöны індустріаӈізатсіја нуödны.

Сыктывкарын ѳелегаткајасöн бöрјан собраӈӈö вылын domашӈöј роботӈічајас da батрачкајас, 20 морт, гіжсісны зајом вылö 130 шајт don da тајöн петкödлісны овмöс кыпödан віт воса план олöмö пöртны сölöмсаӈ кутчісömсö. Батрачкајас јешщöна гіжсалöны.

В. Латіјева.

Чуксалöны вöтчыны.

Свердловскын міӈітсіја школаын велödчыс комі курсантјас гіжсісны зајом вылö 200% don тölысса стіпенѳіја серѣіыс, сесса пуктісны öті лунја стіпенѳіја самолот „Красный милитсионер“ вылö da чуксалöны та мындаöн-жö гіжсыны зајом вылö da пуктыны самолот вылö став міӈітсіоӈерјасöс стröјевöј составыс: da угрозыскыс.

Кіросов.

— Совпартшколаын 183 велödчыс піыс 178 морт гіжсісны зајом вылö 1925 шајт don, служашщöјјас—150% уҷалан don серѣіыс.

Івук.

Гöрdармејечјас петкödлöны прімер.

Кулömдінса војенкомат командаыс гöрdармејечјас öтувјöн гіжсісны індустріаӈізатсіја 3-öd зајом вылö 115 шајт don. Гöрdармејеч В. А. Іванов, І. Н. Лодыгін, А. Т. Макаров, С. Г. da З. Ј. Жангуров гіжсісны воса содержаӈӈö доныс da чуксалöны на мындаöн-жö гіжсыны Комі областувса Ѣерокруг управлеӈӈöса, Іѣва-Печераса da Јемдінса војенкомат командаыс гöрdармејечјасöс.

Іванов, Лодыгін, Жангуров, Уӈашов da Макаров.

— Ношоӈ селсоветулыс, Б. Ӈіхачовскöј сіктыс крестаӈін Рубтсов Јепім Міхајловіч гіжсіс зајом вылö 10 шајт don da корö та don-жö гіжсыны ас сіктыс М. П. Тарасовöс, Ів. Јак. da Аӈ. Пав. Ічöткінјасöс, Вас. Вен. Рубтсовöс, а Вас. Вас. Рубтсовöс—5 шајт don вылö.

Зајом куҙа талонјас лоö сеталöма ѣіражöҙ.

Москуа. Нојабр тölыс шöрсаӈ банкјасын da сöм чöжан кассајасын лоасны індустріаӈізатсіја 3-öd зајом облігатсіјајас. Зајом вылö гіжсыјаслы закрепітеӈнöј талонјас лоö сетöма нојабр da ѳекабр тölысјасын, мödног-кö медвоҙҙа тіражöҙыс, kodi лоас 1930-öd во февраӈ 1 лунö.

Ставмувывса робочöјјас каѣтылісны Окѣабр лун.

Уҗалыс јöз ез віҗöдлыны пöлѣітсаöн кутöм вылö, металісны улѣічајас вылö петкöдлыны СССР dор сулалöмсö.

Окѣабрса революѣтсіјалы 12 во тыран лун куѣа заграѣчаын пöшѣі став гырыс карјасас da промышленнöј тсентрјасын мунöмаöс паскыd міѣінгјас da ѣемонстратсіјајас. Франтсіјаын тајö праѣѣіксö каѣтылöмöн вескöдліс компарѣіја da уѣітарнöј профсојузјас. Предпріјаѣѣöјас вылын мунісны міѣінгјас, вöчавлісны җеѣыѣік забастовкајас. Окѣабрöн перјöм торјасöс dорјöм куѣа лозунгјасыс öтар робочöјјас прімітöм резолѣутсіјајасын корöны содтыны уҗалан dонјас da вöчны мукöd економіческöј da полѣітіческöј требованѣѣöјас серѣі.

Берлѣінын da мукöd гырыс карјасын Германѣіјаын мунісны гырыс собранѣѣöјас da ѣемонстратсіјајас революѣтсіоннöј робочöјаслöн. Медыҗыd ѣемонстратсіја вöліс Берлѣін кар шöрын. Робочöјјас татчö воісны предпріјаѣѣöјас вывсаѣыс стројнöј колоннајасöн. ѣемонстратсіјајас, міѣінгјас мунісны лозунгöн—вермасны сотсіалізм da сотсіалізѣіческöј строіѣелство вöсна. Варшаваын ескö ставлаас, кöні вöлі шуöма вöчны ѣемонстратсіја, локтіс пöлѣітса da торкны ѣемонстратсіјајастö ез-жö вермы. Кар шöрас кутлісны вöчны міѣінг da ез удајтчы: пöлѣітса вöтлаліс. Карын унаöс арестујталісны da вöчаліс уна облавајас. Лодѣын, Віленоын, Лѣвовын, Катовітсыын da domбровскіј бассејнын быdлаын вöлöмаöс ѣемонстратсіјајас. Быdлаын пöлѣітса торкалöма ѣемонстартсіјајассö чукöртчыс јöзсö вöтлалöмöн.

Венаын (Австріја) нојабр 7 лунö австріјаса компарѣіја вöчліс собранѣѣö, кöні вöлі 2000 робочöј. Сені вöлі пуктöма доклад, кыҗі СССР-ын мунö сотсіалізм строітан уҗ da віт воса план олöмö пöртöм.

Кітајын шанхајса робочöјјас da студентјас нуödöмаöс улѣічајас вылын міѣінгјас da ѣемонстратсіјајас, разödалöмаöс чукöст чöмјас. Тајö чукöстчöмјасас најö корöны сувтны паныd нанкінса правіѣелѣстволы. Пöлѣітса унаöс арестујталіс.

Оз леҗны каѣтывны Окѣабрса революѣтсіја.

Гелсінфорс. Фінлѣандіја государство пыщкöсса уҗ нуödан міністерство сетіс губернаторјаслы пріказ, медым нојабр 7 лунö ез вöвны ѣекущöм собранѣѣöјас, шествіјöјас da мöд сікас ѣемонстрантсіјајас. Талы пуктöны помка—ѣемонстратсіјајасыс-пö лоасны компарѣіја воҗмöстчöм куѣа, ѣемонстатсіја-пö торкö законјасöс, бур оласногсö војтырлыс da общественнöј пöрадок.

Гастонскöј ѣекоѣілѣщікјасöс dорјöм вöсна.

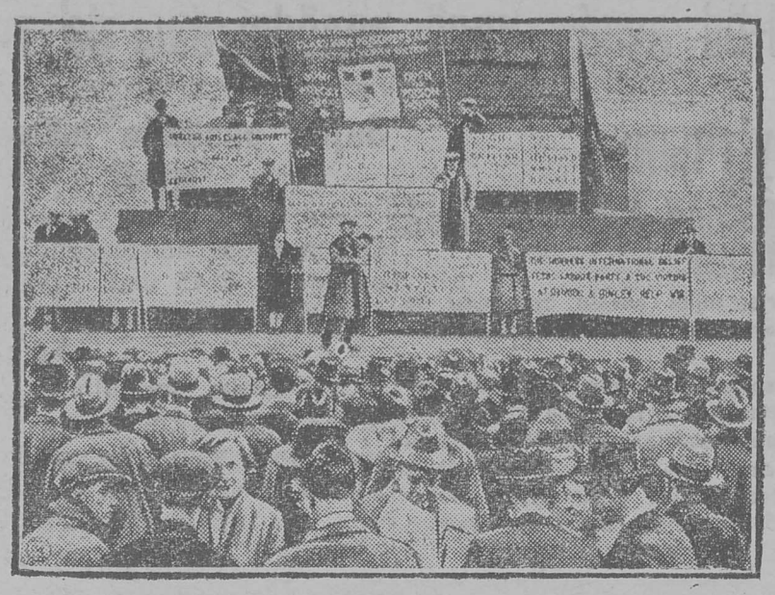

Окѣабр 27-d лунö Лондонын вöлі ѣемонстратсіја суѣітöм гастонскöј (Америкаын) ѣекоѣілѣщікјасöс dорјöм куѣа. ѣемонстратсіја, кытчö волісны 2000 робочöј, коріс мездыны ѣурмаыс гастонса уѣнікјасöс da протестујтіс паныd Макдонаѣd правіѣелѣстволы фашізм нога полѣітіка нуödöмыс.

СЕРПАС ВЫЛЫН: Міѣінг Лондонын, Трафалѣгорскöј скверын.

МОРСКÖЈ ФЛОТ КУЖАС ВІҖНЫ МІЈАНЛЫС ГРАНѢІЧАЈАС.

Лѣеѣінградd. Окѣабрса революѣтсіјалы 12 во тыröм куѣа Балѣіјскöј море вывса флот вöчіс СССР-са уҗалыс војтырлы рапорт. Рапортас вісталö: сотсіалістіческöј овмöс строітöмын воҗö мунöмкöd öтщöщ codö капіталіст государствојаслöн міјан вылö ускödчыны лöсödчöмыс. Балѣіјскöј море вывса флот, Сöвет Сојузлыс морскöј граніѣајассö медвоҗҗа віҗыс, муҗлытöг віҗödö, кыҗі лöсödчöны море dорса сусedјас војна кежлö. Окѣабрса революѣтсіјалы 12-öd во тыріг кежлö асланым dосѣіжеѣѣöјас јылыс вісталігöн мі кöсјысам воҗö таҗі-жö бура уҗавны асынымлыс вынјöрöс јонмödöм куѣа, медым вермам чорыdа віҗны сотсіалізм строітыс государствоöс.

РОБОЧÖЈЈАС ЧУКÖРТÖНЫ ГÖСѢЕЧ dАЛѢЕВОСТОЧНÖЈ АРМІЈАЛЫ.

Херсон. Баркіна сіктын гöл da шöркоѣа олыс кресѣана ыстöны 75 тсентѣер ѣаѣ dалѣевосточнöј армијалы гöсѣеч вылö.

— **Гіѣітса.** Сахаротрест подолскöј отѣелѣеѣѣöын уҗалысјас сетісны öті лунја уҗалан дон dалѣе-восточнöј армијаса бојечјаслы.

— **Полтава.** Став предпріјаѣѣöјас вылас чукöртöны гöсѣечјас dалѣе-восточнöј армијалы. Робочöјјас уҗалалöны лішнöј кык час. Научнöј бібліоѣекаын уҗалысјас ыстöны ѣігајас.

Отв. редактор **Н. Шахов.**

Вескdöм.

Нојабр 3 лунса 213 нумера «Југыd туј» гаѣетö 2-d лістбокас вöлі гіжöма «Со тај мыј вöчöны спетсјасыd». Лѣіктöма Улјановскöј вöр бердса спетсöс. Селкор «мазі» мортсö бура абу тödöма, колö лыѣѣыны Улјановскöј вöлі мöd ѣехнік строіѣел, гострој конторајс.

Тајö вескödömсö сетö Горпо госѣіѣіча.

Редактсіја.

1. Учреждения города Устьсысольска, сделавшие заказ на поставку дров, ставятся в известность о необходимости довнести авансы, до 6 руб. за сажень. Срок внесения аванса 15-го ноября с. г., в противном случае будут сняты с очереди выдачи дров.

2. Горкоммунотдел ставит в известность все учреждения, а также и частных лиц, что при Горкоммунотделе организован ассенизационный обоз, работать будет с 15 ноября с. г. Желающим произвести очистку нечистот, просьба подать заявки в Горкоммунотдел.

Горкоммунотдел.

ЗНАЧИТЕЛЬНО ПОНИЖЕНА ПОДПИСНАЯ ПЛАТА на ежемесячные журналы

СЧЕТОВОДСТВО

на 12 м. — 9 р. — к.; 9 м. — 6 р. 75 к.
„ 6 м. — 4 р. 50 к.; 3 м. — 2 р. 25 к.

СЧЕТНАЯ МЫСЛЬ

на 12 м. — 6 р. — к.; 9 м. — 4 р. 50 к.
„ 6 м. — 3 р. — к.; 3 м. — 1 р. 50 к.

Спутник счетовода

на 12 м. — 2 р. 40 к.; 9 м. — 1 р. 80 к.
„ 6 м. — 1 р. 20 к.; 3 м. — 60 к.

В виду ограниченности тиража, подписку следует произвести заблаговременно.

Заказы и деньги направлять: МОСКВА ГС-П. Издательству ОРУ. Подписка также принимается местными ОРУ, во всех почтовых конторах и отделениях и Контрагенством Печати.

Разгілѣајство da бјурократѣізм чорыdа асыкалöма віҗінса обшественнöј уҗнуödысјасöс.

Щын јылö лептісны болѣіча dај рајісполком. Кык пöжарыс убыткасö вајіс 150.000 шајт.

Віҗінын, рајоннöј тсентрын бöрја кадпас щын јылö лептісны болѣіча dај рајісполкомлыс кык судта керка. Сені вöлі щöщ пöшѣі став рајоннöј учреждеѣѣöјасыс. Болѣіча сотчöмыс вајіс государстволы 50.000 шајт убытка, мödыслöн убыткаыс најö 100.000 шајтöҗ. Болѣіча сотчöмыслы ескö віҗінса сöветскöј, парѣіјнöј da профсојузнöј ответственнöј роботѣікјасöс колі-ѣін вöрѣödны места вывсыс, сöмын кыз кымöса војтырыdлы, чöскыd онма јöзыdлы, тыdалö, ѣемтор оз ѣејствујт.

Первојсö поѣö вöлі чајтны—пöжарјасыс лоі кущöмкö контрреволѣутсіоннöј уҗ нуödыс морт кі помыс. Быdöн-ѣін чајтісны—тајö вредіѣелѣјаслöн уҗ. Сöмын тыdовтчіс мödтор. Тащöм ыҗыd паköстсö вöчісны віҗінса ответственнöј роботѣікјас, бјурократѣізмö da разгілѣајствоö кінас і кокнас домасöм вöсна.

Віҗödлам, кыҗі щын јылö лептісны медбур da колана керкасö Віҗіныс—рајісполкомсö da пöшѣі став рајоннöј учреждеѣѣöјассö.

Окѣабр 31-öd лунын Госбанк јукödын контролер (сіјö-жö ответственнöј секретар групкомын) Чувашовлы сетісны рытја уҗ, воса статотчотност гіжны. Мортыd бостіс 30 ліѣіјаа öшödан лампа, kodі вöлöм пызан вылас оз лучкі сулав, катлаеö. Ез-кö вöв сесse ѣекущöм лампа, нöшта-на ескöа почіс сетны кущöмкö оправdаѣѣö тащöм лампанаd вödітчöмлы, сöмын лампаыс вöлі, вöлі ічöтҗык, 15 ліѣіјаа. Сöмын бездушнöј кантселѣарістыd уҗавны 15 ліѣіјаа лампанаd ез кут.

Ог töd, пызансö кокнас Чувашотыd вöрѣödіс-ö, ыҗыd щöткінаd щöнајтчігас җöран лампаад інмödіс-ö (ачыс вісставныс оз töd), сöмын лампаыd сылöн пöрö. Зевödјö ескö лампатö кыкнан кырымнас кватітас, сöмын карасінсö білаѣ солкнітöмыс лампа стеклö пыщкын ыпнітіс зев ыҗыd бі. Лампа кватітöм бöрын Чувашовлыс ескöн ѣекыті ез сот, da мыј вöсна-кö лампатö кіјассыd ускödас җоҗö, кык пызан костö. Карасіныd брыѣнітас паскыdа җоҗаd, da ыпнітас бі. Кантселѣаріјаын Чувашов вöлі öтнас, сöмын корідорас касса караулітыс Горінов гын сапöг вöлі пукалö da дöмлö. Кантселѣаріјаö ескö чепöсјас пырыс-пыр-жö, сöмын бітö адѣас da колмöм јурöн ѣемтор оз слöјмы вöчны. Чувашов пырыс-пыр чепöсјас корідорö вала, сöмын ваыd оз сур. Бі ыргö воҗö; öзјіс-ѣін шпалѣера стеныd. Кватітас тув јылыс караулнöјлыс тужуркасö, шыбытас бі кусödöм могыс, сöмын тöлк оз ло.

А медјона dівö бостö, мыј таыждa керкаын бі кусödан прібор (огнѣетушітел), улын ні вылын абу вöлöма. Стöрöжјас ѣекоdнаныс абу-жö вöлöмаöс. Улысса стöрöжікаыс собранѣѣö вылын вöлöма, вылыссаыс—гортас уѣны ѣаѣла моз мунöма.

Карасін лампа җоҗö усöм бöрын, кор öшін пыр друг савкнітас југыd біыd, банк воҗын, ывлаас слöјмас öті комсомолѣеч da пыр каѣалас пöжар лоömтö. „Ој, пöжар“ горзіг тырјі чепöстчас нарdомö профсојузнікјас собранѣѣö вылö јуöр сетны. Öтщöщ сылöн мöd töварыш кутас җынѣанöн бувгыны. Јуöр сетöм ескö лоі зевödјö, сöмын пöжар кусödны ѣекущöм организованност ез вöв, ѣекоd оз töd, мыј вöчны, кытчö кутчісны, ставыс быѣтö колмісны. Сотчöмыс вермісны мездыны сöмын касса јашщіксö. Зев омöлік пöжарнöј машінасö dыр оз вермыны лöсödны. Пöжарнöј dружіна абу. Колуј петкödлыны полöм вöснаыс ѣекоd-жö прамöја ез кутчыслы. Таҗікöн уна јура бјурократѣізм da разгілѣајство вöсна Віҗінын болѣіча бöрын щын јылö лептісны щöщ рајісполкомсö.

Банкын јуралыс Попов da сіјöс вежыс Малѣтсев воҗвыв tödömöн сістема моз рытјасын уҗалісны вежѣаса 30 ліѣіјаа лампанас. Сіјö лампасö-жö сетісны пызан вылö пуктöмöн уҗавны Чувашовлы. Тащöм преступнöј халатност-кö ез вöв, пöжар лоны ескö ез вермы. Вöлі-кö бі кусödан прібор (доныс сылöн зев ічöт), стöрöжікајаскö вöліны ас местаасöс da індісны кадын васö—пöжар ескö пыр-жö вермісны кусödны. Руководітан аппаратын віҗінса уҗалысјас ез-кö чöскыd онмöн уѣны, вöлі-кö пöжарнöј ѣелöсö бурмödыштöма, організујтöма, болѣіча ні рајісполком ескöн ез вöв щын јылö лептöма.

Köні ті, рајісполкомын уҗалысјас, köні рајком, партјачејка, köні те профсојуз?! Вајтö вісталöј, köні тіјан пролѣетарскöј ѣістсіплінаыd?! Чувашовыс öтdор щöщ колö мыждыны тіјанöс, сölömtöг кантселѣаріјаö пödömöн уҗалömыс, бјурократѣізм da разгілѣајствоö вöјömыс, пролѣетаріатлыс індустріалізатсіја плансö җугömыс!

Сѣедствіјö тајö ѣелö куѣа лун мöd-кајмöd мысті помасаѣін. Пролѣетаріат воҗын ыҗыd паköст вöчömыс кутны öтвет, Чувашовыс öтdор, подсуѣімöј скамја вылö щöщ пукsасны морт 10.

Таыждa паköстјас вöчöм бöрын бара-на-кö кутасны чöв овны da жујвіҗны, пöжарыслöн сöd шом местајасыс da колöм ізјасыс-ѣін кутасны равзыны.

Лечыd черöн колö керыштны віҗінса бјурократѣізмлыс da разгілѣајстволыс јурсö! І. П.

ПОДПИСЫВАЙТЕСЬ НА 1929-30 г.

на ежемесячный политико-экономический журнал Северной Краевой Плановой Комиссии.

„ХОЗЯЙСТВО СЕВЕРА“

Журнал ставит своей задачей освещать вопросы экономики, экономической политики и техники с точки зрения революционного марксизма, прорабатывая эти вопросы с учетом специфических особенностей Северного Края.

Вопросы планового социалистического строительства в период широкой реконструкции всего хозяйственного и культурного уклада имеют первостепенное значение, поэтому редакцией журнала будет уделено вопрсам планового строительства Северного Края и контролю за выполнением плана особое внимание.

Выдвигая в первую очередь эти вопросы, редакция журнала считает необходимым привлечь к их разрешению не только квалифицированных экономистов, но и весь партийный, советский и профессиональный актив.

В журнале имеются следующие отделы:

1. Экономика и экономическая политика.

Руководящие статьи по основным вопросам экономики Северного Края, экономической политики, методологии планирования, вопросы контроля по выполнению планов и пр.

2. Техника. Энергетические ресурсы Края. Сельско-хозяйственное производство. Техника лесозаготовок и сплава. Рационализация лесных бирж. Вопросы технологии дерева. Практика заграницы. Научные и промышленные опыты и пр.

3. Социально-культурное строительство.

Вопросы кадров. Реконструкция быта. Социально-культурное обслуживание города и деревни.

4. Рационализация и предложения.

Вопросы рационализации управления, техника построения, выполнения и проверки оперативных планов, Обсуждение предложений производственных и др. совещаний, вопросы, связанные с социалистическим соревнованием и пр.

5 Критика и библиография.

6. Статистика и информация.

Журнал выходит ежемесячно, начиная с ноября 1929 г. книгами в размере около 8 печатных листов.

ПОДПИСНАЯ ЦЕНА на журнал „ХОЗЯЙСТВО СЕВЕРА“ на 1929-30 год:

на 12 мес.—10 руб.
на 6 мес.— 5 50 к.
на 3 мес.— 3 руб.
Цена отдельного номера— 1 руб. 25 к.

СОСТАВ РЕДАКЦИИ: Отв. Редактор Цетлин М. А., Зам. отв. Ред. Горохов В. А. Члены Редколлегии: Вильнин, Деплоранский Н. Н., Лебедев В. И., Лютин А. В., Пландовский В. В., Сапрыгин Н. Е., Тищенко, Шарков Б. А., Яковлев В. И.

Подписка принимается: Архангельск Крайплан, Контора „Правды Севера“ и во всех почтовых отделениях Края.

2—0.

Облит № 479 Тіраж 4000 Комі ныга лечанінлöн Тіпографіја. Сыктывкар